

PLÂNLAMA

İNŞAAT (*)

1. ANA İLKELER VE METOD :

İnşaat sektörü, bir yatırımın yapı kısmına ait faaliyetlerin tümüdür. Yapının fikir halinde ortaya çıkışı etüd ve proje safhası, yapı malzemesinin ve proje esaslarının kullanılması ve fiziki bir varlık olan yapının inşa ve tamamlanmasıyla ilgili bu faaliyetler, özel sektör ve resmi sektör olmak üzere iki ana grupta toplanır. Özel inşaat sektörü çoğunlukla konut, ticari ve sınıl yapılarda, resmi sektör ise kamu hizmeti olarak bütün yapı gruplarında faaliyet göstermektedir. Bu faaliyet, yapının fikir halinde ortaya çıkışında, etüd ve proje hizmetlerini içine aldığı gibi yapının finansmanı ve yaptırılmasını da kapsamaktadır. Ancak özel teşebbüs ile doğrudan doğruya temas, yapının yaptırılması safhasında olur. Belli proje ve sözleşme esaslarına göre söz konusu yapıyı, ilgili resmi müessese, istekli inşaat firmaları arasında eksiltmeye çıkarır ve inşaatın yapılmasını firmaya verir, yapının proje ve sözleşme esaslarına uygun yapılmasını kontrol eder. Ancak son yıllarda bazı resmi müesseselerin inşaatı kendileri yapmak şeklinde teşkilâtlandığı da görülmektedir. Kısa zamanda büyük makina ve donatım sağlanmasını gerektiren işlerde, özel inşaat firmalarının hazırlanmasını ve fiyat teklifinde piyasa şartlarının düzenlenmesini sağlamak bakımından başvurulmuş bu usule emanet inşaat yapma usulü denmektedir.

İnşaat sektörüne giren yapıları aşağıdaki 7 grup halinde özetlemek mümkündür.

a. Sosyal yapılar :

- (1) Konutlar
- (2) Sağlık tesisleri
- (3) Otel ve iş hanları
- (4) Öğretim tesisleri
- (5) İdare ve hizmet binaları
- (6) Gümrük binaları
- (7) Ceza evleri

b. Su yapıları

c. Tarım yapıları

d. Enerji yapıları

e. Endüstriyel yapılar

f. Ulaştırma yapıları

g. Tarihi eserleri koruma ve sanat yapıları.

Hemen her resmi müessese ve teşekkül, bir inşaat müdürlüğü kurarak bünyesindeki diğer sektörlerin belirttiği yapı ihtiyacını karşılamakla görevlendirildiği için bu sektörde dağınık bir durum vardır. Bunun sonucu olarak aynı yapı grubu ile uğraşan çeşitli teşekküllerde farklı standard ve maliyet meydana gelmiştir. İnşaat sektöründe standard ve maliyetler bakımından birliğin sağlanması, plân dönemindeki yatırımların yaratacağı malzeme, teknik kadro, iş süresi, işçi istihdamı seviyelerine ait limitlerin tayini, bu limitlerin tutulabilmesi bakımından alınması gereken ve yatırımların her 1 TL. sına düşen yapı hacminin azami olmasını sağlayan tedbirlerin gösterilmesi, inşaat sektörü için hedef olarak alınmıştır.

Bu amaçla sektörde faaliyet gösteren 33 resmi müesseseye ait 1950-1960 dönemi içinde yıllara göre kaç bin M², sosyal yapı, kaç bin hektar sulama alanı, kaç km. yol, vs. olmak üzere inşaat yapıldığı tesbit olunmuş ve bunların milyon TL. değeri bulunarak müesseselerin ayrı ayrı yıllar itibariyle 1950-1960 arasındaki yapı varlığı elde edilmiştir. Yapılan bu tesbitlerde, inşaatların mali karşılığı olarak, bir yapıyı tesis ettirmek için müteahhide, yapılan ödemeler veya emaneten yapılan giderler gözönüne alınmış, inşaatın bünyesine girmeyen kadro ve personel ücret ve yollukları, kira ve amortismanlar, akaryakıt ve servis, bakımı ve idame masrafları, makine ve donatım satın alma bedelleri, proje ve etüd hizmetleri ile kamulaştırma harcamaları dikkate alınmamıştır. Mutlak inşaat yatırımı adını alan bu yatırım serileri resmi inşaatlara ait olup özel sektör çoğunlukla konut tipinde sosyal yapı, ya da ticari veya

(Devamı 26. sayfada)

KONU SAHİFE

BAŞYAZI	
(İnşaat Mühendisleri Odası)	1
PLÂNLAMA	
(5 YILLIK PLÂN'dan)	2
ÇUBUK II BARAJI İNŞAATI GE-ZİSİ	
(Galip AKNİL - Hüsameddin GÜZ)	3
TEKNİK KONGRE	
(T.M.H.)	14
KONFERANSLAR	
(T.M.H.)	16
ODADAN HABERLER	
(T. M. H.)	18
YENİ YAYINLAR	
(Turhan ACATAY - Hüseyin CÖNTÜRK)	23
FOTOĞRAFLA MÜHENDİSLİK HA-BERLERİ	
(Dış Basın - Muammer ÇETİN-CELİK)	24
PLÂNLAMA	
(5 YILLIK PLÂN'dan)	26
ARZ TARİHİ	
(Tuğrul TANKUT - Özel YÜ-ZÜGÜLLÜ)	28
MODÜL - MODÜL SİSTEMİ - MO-DÜLER KOORDİNASYON NE-DİR?	
(Mustafa BİLGİNER)	30
ÇOK MAKSATLI BÜYÜK SU PRO-JELERİNDE MALİYET TEVZİİ	
(Sami SOYDAM)	37
CAZİBE İLE GELMEKTE OLAN İÇMESUYU İSALE HATLARININ İŞLETME TAZYİKLERİNE GÖRE İKTİSADİ ÇÖZÜM TARZI	
(Ahmet CUMALI)	41
METEOROLOJİ	
(SABRİ OLGUNTÜRK - Ethem ERKÖSE)	48

İLÂN TARİFESİ :

İç Sahifeler : Santimi	15 TL.
Dış Sahifeler: «	20 TL.
Dış Kapak : Maktuen	1000 TL.
Devamlı ilânlar pazarlığa	tâbidir.